

**Uniwersytet Łódzki
Wydział Filozoficzno-Historyczny**

Anna Kowalczyk - Sadowska

Nr indeksu 4832

**Starcie Dawida z Goliatem – Udział U.S. Navy
w konfliktach Stanów Zjednoczonych z
Francją i Wielką Brytanią (1794 – 1815).**

Część Druga

Praca doktorska

napisana pod kierunkiem

Prof. nadzw. dr hab. Jolanty Daszyńskiej

Łódź 2018

Spis treści:

Zakończenie	3
BIBLIOGRAFIA:	11
Źródła:	11
Monografie	13
Encyklopedie i słowniki:	18
Artykuły:	18
Strony internetowe:	18
ANEKS	20
Spis ilustracji:	47
Spis map	48

Zakończenie

Ponad cztery lata zbierania materiału, badań oraz zestawiania ich wyników z dotychczasowym dorobkiem historiografii w tym zakresie pozwoliło znaleźć odpowiedzi na pytania postawione u zarania pracy nad dysertacją.

Pierwsze pytanie związane było z zależnością jaka zachodziła między wybuchem quasi – wojny amerykańsko – francuskiej, a odrodzeniem U.S. Navy. Uwzględniając, że decyzja o odbudowie U.S. Navy zapadła już w roku 1794, kiedy to wydana została Naval Act, można stwierdzić, że pogarszanie się relacji z Francją nie stało u zarania samego procesu, który doprowadził do podjęcia decyzji o odtworzeniu floty, jednakże miało ogromne znaczenie dla wykonania decyzji w praktyce. W Naval Act z 1794 roku wprost określono ratio legis tego aktu prawnego poprzez powiązanie decyzji o odtworzeniu floty z bezpośrednim zagrożeniem dla amerykańskiego handlu śródziemnomorskiego ze strony państw berberyjskich, a zwłaszcza pływających pod ich auspicjami kaprów. Trudno powiedzieć jednak jak potoczyłyby się dalsze losy ustawy, wobec zażegnania stojącego u jej podstaw zagrożenia, gdyby nie nowe zarzewie konfliktu w postaci niewypowiedzianej wojny z Republiką Francuską. Uwzględniając, że po podpisaniu traktatu z państwami berberyjskimi zawieszono budowę 3 z 6 zaplanowanych fregat, a także odstąpiono od realizacji w praktyce zapisów ustawy odnośnie budowy mniejszych jednostek, jak również tworzenia struktur organizacyjnych odtwarzanej floty, można przyjąć za argument przemawiający za potwierdzeniem tezy o przyczynieniu się rozpoczęcia konfliktu z Francją do odrodzenia amerykańskiej floty wojennej. Jest wysoce prawdopodobne, że gdyby nie konflikt z trójkolorową Republiką, choć na jej miejscu mogłoby być jakiekolwiek inne państwo, idea odbudowy floty pozostałaby martwa przez kolejne lata. Niewątpliwie znacznie miał również fakt, że jednym ze źródeł konfliktu były grabieże oraz naruszenia praw amerykańskich kupców, których dopuszczała się tak francuska administracja kolonialna, jak i władze w Paryżu, Amerykanie zaś nie posiadali ani sił ani środków by na nań odpowiedzieć z pełną stanowczością. O ile quasi – wojna amerykańsko – francuska stała się przyczyną odbudowy floty niejako przypadkiem, o tyle w czasie jej trwania wykonana została praca organizacyjna, której wartości nie sposób przecenić, a która w znacznej mierze zdefiniowała to czym była U.S. Navy w kolejnych latach, a także o czym jest współcześnie. Stworzenie od podstaw struktury organizacyjnej, wykreowanie nowych klas okrętów szybszych, wytrzymalszych i dysponujących większą siłą ognia niż ich europejscy odpowiednicy, skodyfikowanie prawa

karnego postępowo liberalnego w swych założeniach w postaci z 1800 roku czy wreszcie stworzenia, pozornie przynajmniej, doskonałego systemu wynagradzania marynarzy i zapewnienia im zapomóg w przypadku utraty sprawności czy też ich rodzinom na wypadek śmierci ich samych w dużym stopniu wyprzedzało swoje czasy.

Drugie pytanie badawcze postawione we wstępie rozprawy związane było z ustaleniem wzorców w oparciu, o które tworzone zasady i strukturę funkcjonowania floty. Jak już zaznaczyłam naturalnym kierunkiem poszukiwań w tym zakresie wydawało się nawiązanie wprost do tradycji Royal Navy, Amerykanie zdecydowali się jednak wyjść poza schemat. Ideą fix Sekretarza Marynarki Wojennej Benjamin Stodderta, którą współdzielił z prezydentem Johnem Adamsem było stworzenie biblioteki obejmującej dzieła największych autorytetów z dziedziny nawigacji, astronomii, sztuki szkutniczej, ale także trygonometrii oraz traktaty natury ogólnej zwiane z morzem. Benjamin Stoddert, co wielokrotnie deklarował zdecydowany czerpać wzorce, na których miało być funkcjonowanie U.S. Navy z doświadczeń wszystkich narodów, bez preferencji dla któregośkolwiek. Trudno mieć jednak wątpliwości, że z wszystkich narodów ówczesnego świata, to Wielka Brytania zbudowała swoją potęgę na flocie wojennej i to właśnie z doświadczeń dawanej Metropolii czerpano najwięcej. Warto również zaznaczyć, że wielu oficerów, jak i budowniczych okrętów, którzy u progu XIX stulecia uchodzili za autorytety rozpoczynało swoje kariery jeszcze w czasach kolonialnych, co również wpływało na źródła, z których czerpali w swojej pracy. Jednocześnie jednak, szczęśliwe zrządzenie losu zdecydowało, że w okres odtwarzania floty wojennej przypadał na czas życia budowniczych okrętów odznaczających się wybitnym talentem takich jak Joshua Humphreys czy bracia Brown. Postaci te, a zwłaszcza pierwszy z wymienionych odważył się abstrahować od dotychczasowych osiągnięć sztuki szkutniczej i przeforsować rozwiązania innowacyjne, które zdecydowały o np. o tym, że *USS Constitution* zwano potem Żelaznoboką, a w amerykańskie fregaty były w stanie nawiązać równą walkę z okrętami pierwszej morskiej potęgi ówczesnego świata i wychodzić z niej zwycięsko.

Odnosząc się do sygnalizowanego we wstępie problemu badawczego wskazania kamieni milowych rozwoju U.S. Navy w związku z jej zaangażowaniem w konflikty z Wielką Brytanią i Francją, w oparciu o zgromadzony materiał można stwierdzić, że kwestia ta stanowi zagadnienie wieloaspektowe i złożone. W pierwszej kolejności nasuwające skojarzenia z tym, co przeszło do kultury, a współcześnie także popkultury i stało się ważnym elementem etosu U.S. Navy, czyli bitwami morskimi. W konflikcie z Francją charakter kamieni milowych można nadać starciom *USS Constellation* najpierw z *L'Insuregtnte* później

z *La Vengeance*, czy noworocznemu zwycięstwu *USS Experiment* (1 I 1800) lub też ekspedycji *USS Consitution* do Puerto Plata. Każde z tych wydarzeń może być nazwane kamieniem milowym, ponieważ było pierwsze. *Constellation* była pierwszą amerykańską fregatą, której załoga pokonała dorównujący jej siłą okręt wroga. Co interesujące w okresie, o którym mowa jest w dysertacji dokonał się zwrot w postrzeganiu Marynarki Wojennej i chociaż Esk Hopkins, John Paul Jones czy John Barry, bohaterowie z okresu wojny o niepodległość posiadają swoje stałe miejsce w dziejach U.S. Navy, to jej etos zaczyna się rodzić już po odtworzeniu po roku 1794. Kontynuując wątek wielkich bitew jako kamieni milowych, można by przewołać większość strac wojny 1812 roku jako argumentów na poparcie tej tezy. Wymiar militarny strac amerykańsko – brytyjskich niewątpliwie był ważny i w wielu wypadkach po dziś dzień stanowi materiał do nauczania przyszłych pokoleń w licznych Akademiach Marynarki Wojennej. Również ważny był jednak wymiar tych strac natury symbolicznej, przyczyniający się do narodzin etosu. Zwycięstwa *USS Constitution* nad *HMS Guerriere* i *HMS Java* w okresie wojny 1812 roku stanowiły ważne zwycięstwa, umiejętnie wykorzystane propagandowo, jednak w szerszej perspektywie zapoczątkowały narodziny legendy okrętów noszących nazwę *Constitution*, która trwa do dziś i determinuje oczekiwania stawiane załogom na nich służących, a także czyniło służbę na kolejnych *USS Constitution* zaszczytem. Klęska *USS Chesapeake* zapoczątkowała serię historii o przeklętych okrętach, której oddziaływanie było na tyle silne, że okręt noszący to miano ponownie został zwodowany dopiero na początku XX wieku. Jednocześnie przypisywane Kapitanowi Jamesowi Lawrence'owi ostatnie słowa „Don't give up the ship” stały się nieoficjalnym zawołaniem U.S.Navy, szczególnie po umocnieniu legendy poległego dowódcy *USS Chesapeake* przez jego przyjaciela dowódcę floty na Jeziorze Erie, który w zwycięskiej bitwie z Brytyjczykami walczył pod proporcem z wyszytymi tymi właśnie słowami. *USS Essex* pierwszy amerykański okręt wojenny, który okrążył Przylądek Dobrej Nadziei (1800) oraz Przylądek Horn (1813) i dotarł na Archipelag Galapagos stał się symbolem niezłomności w dążeniu do celu oraz pragnienia eksploracji. Jednocześnie bitwa pod Valparaiso, która zakończyła dzieje pierwszego okrętu noszącego imię *Essex* w U.S. Navy, mimo iż zakończyła się klęską Amerykanów przeszła do legendy jako synonim klęski będącej zwycięstwem moralnym i pokazem niezłomności wobec wroga. Przywołane przykłady kamieni milowych dziejów U.S. Navy związanych z opisanymi bitwami wydają się być oczywiste i umocnione przez licznych historyków, którzy przez ponad 200 lat podejmowali ten temat w swoich badaniach. Można jednak wskazać również inne, mniej oczywiste a jednocześnie niemniej ważne. Pierwszym z nich będzie roku 1794 i wydanie Naval Act, czyli ustawy, która

przesądziła o odbudowie amerykańskiej floty wojennej. Kolejnym byłby rok 1800 i *An Act for Government of the Navy of the United States*, wprowadzający system karny wojskowy, w którym kara śmierci zastrzeżona była jedynie dla działań będących oczywistą zdradą tj. próba podpalenia okrętu, bunt czy szpiegostwo na rzecz wroga, a nawet w tych przypadkach nie traktowała kary śmierci jako jedyne go środka karnego możliwego do zastosowania wobec oskarżonego o wspomniane czyny. Za kamień milowy można by również uznać w tym kontekście ustawy powołujące do życia Departament Marynarki Wojennej, wprowadzające atrakcyjne warunki służby we flocie, między innymi ściśle przestrzegany maksymalnie dwuletni czas służby. Spoglądając na problem z kolejnej perspektywy za kamienie milowe można by uznać wpływ na kształt U.S. Navy konkretnych osób. Benjamina Stodderta, pierwszej głowy Departamentu Marynarki Wojennej, na którego barki spadła konieczność stworzenia od podstaw floty wojennej w warunkach niewypowiedzianej wojny z jedną z europejskich potęg. Można by za taką osobę uznać Joshuę Humphreysa, architekta okrętów, którego plany były kopiowane przez przedstawicieli znacznie bardziej doświadczonych potęg morskich. W zasadzie za kamienie milowe w związku z tym, że niemal każde działanie było czymś nowym i oryginalnym można by uznać cały okres 1794 – 1815, ze szczególnym uwzględnieniem działań zaangażowania U.S. Navy w konflikty z Francją i Wielką Brytanią.

W dysertacji starano się również znaleźć odpowiedź na odwieczne pytanie staniące sobie przez historyków tj. jaki wpływ ma jednostka na przebieg procesu dziejowego. W kontekście rozważonego zakresu tematycznego zagadnienie to sprowadzone zostało do odpowiedzi na pytanie, których spośród ludzi morza wczesnych dziejów U.S. Navy można było uznać za jednostki, których czy to niezwykle cechy charakteru czy też umiejętności wpłynęły determinująco na funkcjonowanie amerykańskiej Marynarki Wojennej oraz w jakim zakresie. Odpowiedź na tak postawione pytanie częściowo została udzielona już powyżej, poprzez wskazanie jednostek, których działalność można uznać by za kamienie milowe rozwoju U.S. Navy. Społeczeństwo amerykańskie w zasadzie od zarania swoich dziejów było nastawione na nagradzanie wyróżniających się jednostek i otaczanie ich szczególną estymą. Nie inaczej było w przypadku U.S. Navy, jedyną trudność stanowić mogłaby odpowiedź na pytanie czy inne osoby w tym samych okolicznościach doprowadziłyby do uzyskania podobnych efektów. Czy pod innym dowództwem niż Thomasa Truxtuna załoga *USS Constellation* zdołałaby zadać poważne straty *La Vengeance* i przypieczętować swoją legendę? Czy pod rozkazami innego oficera niż Oliver Hazard Perry eskadra na jeziorze Erie odnosiłaby równie spektakularne zwycięstwo? Czy inny oficer na miejscu kapitana Jamesa

Lawrence'a nie uległaby presji bostońskiej opinii publicznej a przez to nie wyszedłby na spotkanie *HMS Shannon*, co zakończyło się zdobyciem *USS Chesapeake*? Na te pytania nigdy nie poznamy pewnej odpowiedzi, choć jak czyni to amerykańska historiografia możemy snuć rozważania natury kontrfaktycznej. Faktem pozostaje jednak, że przywołane postaci wywarły niezatarty wpływ na dzieje U.S. Navy i po dziś dzień stanowią jedne z najważniejszych jej symboli. Postać Benjamin Stodderta wywarła niezatarty wpływ na funkcjonowanie, zręby organizacyjne i zasady, jakimi kierowała się amerykańska Marynarka Wojenna. Ciężka praca kapitana Thomasa Tingey'a doprowadziła do stworzenia podstaw organizacyjnych stoczni Marynarki Wojennej w Waszyngtonie. Postaci Thomasa Truxtuna, Johna Barry'ego, Olivera Hazarda Perry'ego, Thomasa Macdonought, Isaaca Hulla, Williama Bainbridge'a czy Stephena Decatura wpłynęły na kształtowanie się toposu dowódcy okrętu, a zastosowana przez nich podczas bitwy taktyka stanowi element programu nauczania Akademii Marynarki Wojennej nie tylko w Stanach Zjednoczonych w zasadzie do dziś. Trudno stwierdzić, jaki był wpływ jednostek na dzieje w momencie rozgrywania się zdarzeń. Odpowiedzieć na pytanie czy inne osoby na tym samym miejscu, w tych samych okolicznościach osiągnęłyby te same efekty jest w zasadzie niemożliwa. Można jednak jednoznacznie stwierdzić, opierając się na tym co się wydarzyło, że określone postaci poprzez swoje czyny na trwałe wpisały się w dzieje i wywarły na nie niezatarty wpływ.

Kolejnym pytaniem, na który starano się znaleźć odpowiedź było to jaka była rola Marynarki Wojennej, czy też ogólniej różnych wymiarów obecności Amerykanów na morzach i oceanach świata w doprowadzeniu do obu konfliktów, a kiedy już wybuchły jaka była ich rola w prowadzonych działaniach wojennych i czy przełożyło się to bezpośrednio na warunki zwartych traktatów kończących wypowiedziany i niewypowiedziany konflikt. Tzw. sprawy morskie, czy to związane z Marynarką Wojenną czy też z handlem morskim, dla którego ochrony Stany Zjednoczone nie miały dostatecznych środków, w przypadku obu konfliktów były ważnymi przyczynami sprawczymi. Można jednak przyznać pierwszeństwo w tym zakresie konfliktowi Stanów Zjednoczonych z Wielką Brytanią. W przypadku tego konfliktu bowiem, choć wielu historyków ocenia je jako formę zasłony dymnej dla planowanej ekspansji na Kanadę przyczyny związane z obecnością Stanów Zjednoczonych na morzach i oceanach świata, znalazły swój bezpośredni wyraz w deklaracji wojny. Impressment, brak poszanowania dla bandery neutralnej, niezwykle szeroka interpretacja pojęcia kontrabandy, to wszystko zgodnie z Deklaracją Jamesa Madisona miało pchnąć Stany Zjednoczone do ostatecznego kroku jakim było wypowiedzenie wojny. Jak ukazano, wina w

wielu przypadkach leżała po obu stronach i Amerykanie również nadużywali cierpliwości Brytyjczyków chociażby w zakresie niewielkiego zainteresowania ściganiem dezertersów z Royal Navy, czy wprost odmawiając ich wydania. Historiografia wydaje się być zgodna co do faktu, że wojna 1812 roku nie była planowana jako konflikt morski. Założenie sprawdzało się do szybkiego zajęcia kanadyjskich prowincji, następnie zaś podpisania pokoju, w którym osłabieni ekonomicznie przez wojny z napoleońską Francją Brytyjczycy zrzekliby się zajętych uprzednio przez Amerykanów terenów. Wojna przeciągnęła się jednak dłużej niż zakładano i w dużej mierze toczyła się na różnych akwenach wodnych tak otwartych, jak i śródlądowych. W przypadku niewypowiedzianego konfliktu z Francją, można by zaryzykować stwierdzenie, że nawet wobec embarga nakładanego na amerykańskie statki we francuskich portach czy grabieży dokonywanych na otwartym morzu, jak i równie szerokiego traktowania pojęcia kontrabandy, nie doszłoby do wojny gdyby nie absolutny brak dobrej woli wyrażony ze strony rządu francuskiego i gdyby nie tzw. afera XYZ. Amerykanie byli gotowi do ustępstw, w kraju nie istniała równie silna frakcja prowojenna porównywalna z Jastrzębiami Wojny, stosunki obu państw mogły być chłodne, ale poprawne przez cały okres rządów Johna Adamsa. Postawa Dyrektoriatu, wpisana w polityczny program Federalistów niechęć do Francji oraz lekceważące zachowanie Talleyranda, jak również szereg innych mniej lub bardziej ważnych przyczyn doprowadziły do wojny.

Zasygnalizowany we wstępie problem badawczy codzienności U.S. Navy w czasie wskazanych w tytule rozparty konfliktów, to z jakimi problemami poza obecnością i zagrożeniem ze strony wroga musieli mierzyć się zarówno dowódcy, jak i prości marynarze i jaki wpływ miała owa codzienność na praktyczny wymiar prowadzenia walki i dla jej rozstrzygnięć, został omówiony częściowo w każdym z podrozdziałów dysertacji. Elementem każdego dnia funkcjonowania amerykańskich okrętów była codzienna rutyna skrupulatnie odmierzanych przez zegar okrętowy cykli. Chwalebne, zapisane na kartach historii bitwy były zjawiskiem stosunkowo rzadkim i wielu było marynarzy, którzy przez lata służby nigdy nie mieli okazji być w bitwie. Codzienny wróg był bardziej prozaiczny. Ciasnota, przykry zapach spoconych ciał stłoczonych na niewielkiej przestrzeni, wszechobecna wilgoć, która przy sztormowej pogodzie sprawiała, że odzież przemoczona w strugach deszczu podczas wachty nie miała szansy obeschnąć przed rozpoczęciem kolejnego cyklu. Elementem zmagania z dniem powszednim były również choroby i permanentny strach przed epidemią. Okręt, na którym wybuchła zaraza musiał odbyć kwarantannę nim pozwolono mu wejść do portu. Dla jego załogi oznaczało to często wiele tygodni (standardowo około 6) oczekiwania w

zawieszeniu pomiędzy życiem, a śmiercią. Podczas długich kilkumiesięcznych, czy nawet kilkuletnich rejsów, do ogólnego obrazu dochodziła również tęsknota za pozostawionymi na brzegu bliskim czy strach przed szkorbutem. Istnieje wiele statystyk potwierdzających, że rutyna dnia codziennego zabijała więcej ludzi niż wrogie kule. Wypadki, upadki z masztów, choroby, w tym dolegliwości weneryczne gromadzone w portach, gdzie w zmian pozostawiano kilkumiesięczny żołd. Także dowódcy, mimo iż wyrosli w duchu niezłomnego bohaterstwa nie byli odporni na codzienne troski. Kapitana Thomasa Truxtuna z jego ukochanym morzem rozdzieliły utrudniające normalne funkcjonowanie ataki podagry. Karierę dowódcy *USS Constitution* – kapitana Nicholsona, zakończyła nieumiejętność poradzenia sobie z żalem po utracie dziecka, która sprawiła, że nie był on w stanie podejmować racjonalnych decyzji. Kapitana Isaaca Chauncey’a długa i ciężka choroba połączona z nieumiejętnością zaufania podkomendnym nieomal pozbawiła funkcji głównodowodzącego w rejonie Wielkich Jezior. Historia zwycięstwa na jeziorze Erie to również opowieść o zmaganiu z samym sobą. Oliver Hazard Perry w chwili swej wielkiej wiktorii był rekonwalescentem, który ledwie kilka dni wcześniej osiągnął stan umożliwiający chodzenie o własnych siłach. W niniejszej rozprawie starano się ukazać również czysto ludzki wymiar ponad 20 lat historii U.S. Navy. By nie odbiegać zbyt od głównej narracji niektóre spośród problemów zostały zaledwie zasygnalizowane, jednak zostały uznane za na tyle istotne, że niemożliwym było ich całkowite pominięcie.

Ostatnie pytania badawcze było związane z próbą określenia czy i jak zaangażowanie w konflikty z Wielką Brytanią i Francją wpłynęło na rozwój amerykańskiej Marynarki Wojennej. Czy można było określić wprost zakres tych zmian? Czy były one dostrzegalne dla współczesnych wydarzeniom czy też możliwe było dostrzeżenie ich dopiero z perspektywy czasu. Dla pełnej odpowiedzi na tak sformułowane pytanie konieczne było sięgnięcie zarówno do zebranego materiału źródłowego, jak i zbadanie obecności zagadnienia w dotychczasowym dorobku historiografii. Zarówno całość rozprawy, jak i każde zdanie powyższego podsumowania stanowi element odpowiedzi na pytanie o to jak wpłynęło zaangażowanie się U.S. Navy w konflikty z Wielką Brytanią i Francją na jej rozwój. Można stwierdzić, najbardziej ogólnie i lakonicznie, że lata 1794 – 1815 były czasem kluczowym dla kształtowania się amerykańskiej Marynarki Wojennej i przesądziły w wysokim stopniu o jej dzisiejszym kształcie. Trudno byłoby przecenić ten okres, zarówno w wymiarze symbolicznym, jak i realnym. W przypadku obu konfliktów, wypowiedzianego i niewypowiedzianego, nie planowano wykorzystania Marynarki Wojennej do czegoś więcej

niż ochrona handlu oraz enigmatyczne szkodzenie wrogowi na wszelkie możliwe sposoby, jednakże w obu przypadkach flota wyszła poza ramy narzucone jej oczekiwaniom. Przystępując do wojny z Wielką Brytanią Stany Zjednoczone miały już za sobą pewne sukcesy na polu wojen morskich i mimo, iż zdawano sobie sprawę, że nie były to sukcesy na miarę Royal Navy, to wiara w zwycięskie wyjście z pojedynku dwóch flot była irracjonalnie znacząca. Oba z opisanych konfliktów nie wiązały się z wielkimi bitwami morskimi, podczas których rozbudowane formacje okrętów, przez wiele godzin zmagalyby się ze sobą. Dominowały pojedynki. Starcia okręt do okrętu, w które każda ze stron zdecydowana była się zaangażować jedynie wtedy, gdy przynajmniej od strony teoretycznej zwycięstwo było pewne. Zasadniczo Podsumowując wojnę 1812 roku można by stwierdzić, że jej największymi zwycięzcami byli właściciele i kapitanowie jednostek kaperskich, gdyż to oni najwięcej zyskali, dużo jednak przy tym ryzykując. Oba konflikty jednak wywarły na U.S. Navy niezatarte piętno i ryzykując duże uproszczenie można by stwierdzić, że rozpoczęły i w znacznej mierze zdeterminowały proces prowadzący do tego czym amerykańska Marynarka Wojenna jest dzisiaj.

BIBLIOGRAFIA:

Źródła:

A Biographical Memoir of the late Commodore Joshua Barney : From Autographical Notes and Journals in Possessions of his Family, and Other Authentic Sources [Appendix], ed. M. Barney, Boston 1832

A Compilation of the Messages and Papers of the Presidents 1798 – 1897, ed. J.J. Richardson, vol. I, s. 1917

American State Papers: Documents, Legislative and Executive of the Congress of the United States ..., ed. M. St. Clair Clarke, W. Lowrie, Washington 1832

An Act for Government of the Navy of the United States (Art. 3 i 4)[in:] Laws of the United States in Relation to the Navy and Marine Corps; To the Close of the Second Session of the Twenty – Sixth Congress Together With the Acts and Resolutions of Congress, Granting Medals, Swords, and Votes of Thanks, or Having Reference to Special Objects: Also, Private Acts for the Relief of Individuals, Alphabetically Arranged; And a Table of Appropriation and Expeditures, for the Naval Service, From 1791 to 1840, Both Years Inclusive, Washington 1841

An Act Providing for a Naval Peace Establishment, and for Other purposes - Art. 4 – Naval peace establishment, <https://www.marinersmuseum.org/sites/micro/usnavy/05/05o.htm>

An Act supplementary to an act entitled „An act to provide a Naval Armament” [w:] A Century of Lawmaking for a New Nation: U.S. Congressional Documents and Debates, 1774 – 1875, s.453–454, <http://memory.loc.gov/cgi-/ampage?collId=llsl&fileName=001/llsl001.db&recNum=576> (12.02.2015).

A Compilation of the Messages and Papers of the Presidents 1798 – 1897, ed. Richardson J.J., vol. I, s. 1917

Citizen of New York, A Biographical Notice of Com. Jesse D. Elliott containing A Review of the Controversy Between Him and The Late Commodore Perry and History of the Figure-head of the U.S. Frigate Constitution, Philadelphia 1835

Documents of American History, Ed. H. Steele Commager, New York 1968

England Victorious.- A Poem upon the Capture of the American Frigate Chesapeake by the British Frigate Shannon June 1st 1813. By Lieutenant M. Montagu of the Royal Navy to which is Prefixed A copy of Captain's Boscawen's official letter relating the action ..., London 1814, s. 6 – 9, National Archives HA93/6/2/254-60.

Illustrations of the Fulfilment of the Prediction of Merlin, - Occasioned by the Late Outrageous Attack of the British Ship of War The Leopard, on the American Frigate Chesapeake, and the Measures taken by the President, Supported by the Citizens Thereon: by Joseph Leigh, ed. Leigh J., Portsmouth 1807, s. V. https://archive.org/details/cihm_18775 (dostęp: 19.10.2014).

Jay's Treaty [w:] http://avalon.law.yale.edu/18th_century/jay.asp#art13 (20.02.2015).

Konwencja w Montferrat, tekst, zob: http://avalon.law.yale.edu/19th_century/fr1800.asp

Naval Act of 1794 [w:] *A Century of Lawmaking for a New Nation: U.S. Congressional Documents and Debates, 1774 – 1875* (Preambula), s. 350, na: <http://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=llsl&fileName=001/llsl001.db&recNum=473> (dostęp: 12.02.2015).

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 1, Washington 1935

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 2, Washington 1935.

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 3, Washington 1936

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t.4, Washington 1936

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 5, Washington 1937

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 6, Washington 1937

Naval Documents Related to The Quasi – War Beteen The United States and France, red. D.W. Knox, t. 7, Washington 1938

Naval Biography consisting of Memoirs of the Most distinguished Officers of the American Naval to which is Annexed the Life of General Pike, Cincinnati 1815.

“Nile’s Weekly register” <https://catalog.hathitrust.org/Record/006903835>

Official Letters of The Military and Naval Officers of The United States During The War with Great Britain in the Years 1812, 13, 14 and 15, ed. Brannon J., Washington 1823 (reprint 1971)

Papers relating to The Action Between His Majesty’s Sloop Little Belt of Eighteen Guns, and United States Frigate President, of Forty – Four Guns, London 1811, s. VII – IX, https://archive.org/details/cihm_20959 (dostęp: 19.12.2017)

Select British Documents of The Canadian War of 1812, ed. Wood W., vol. II, New York 1968

The Battle of Lake Erie. A Collection of Documents, chiefly by Commodore Perry: including the Court-martial of Commander Barclay and the Court of Enquiry on Captain Elliott: edited, with Introduction, Annotations, Bibliography, and Analytical Index, ed. Paullin Ch. O., Cleveland 1918

The Capture of La Vengeance, „*Naval Chronicle*”, t. V, R 1801, s. 440 – 441

The Naval War of 1812. A Documentary History, ed. W.S. Dudley, t. I, Washington 1985

The Naval War of 1812. A Documentary History, ed. W.S. Dudley, t. II, Washington 1992

The Naval War of 1812. A Documentary History, ed. M.J. Crawford, t. III, Washington 2002

The Papers of James Madison. Presidential Series, ed. Stagg J.C.A., t. 5, Charlottesville – London 2004

The Proclamation of Neutrality (1793) [w:]
http://avalon.law.yale.edu/18th_century/neutra93.asp (12.03.2015)

The Record of American Diplomacy. Documents and Readings In the History of American Foreign Relations, Ed. R. J. Bartlett, New York 1947

Treaty of Ghent; 1814, http://avalon.law.yale.edu/19th_century/ghent.asp (dostęp: 14.08.2017).

The Treaty of Peace and Friendship, Signed at Tripoli November 4, 1796 [on:]
http://avalon.law.yale.edu/18th_century/bar1796t.asp (11.02.2015)

Monografie

A Fighting Frigate and Other Essays and Addresses, ed. Cabot Lodge H., New York 1907

Adkins R., Adkins L., *Wojna o wszystkie oceany. Od Nelsona nad Nilem do Napoleona pod Waterloo*, tł. J. Szczepański, Poznań 2008

Allen G. W., *Our Naval War with France*, Boston – New York 1909

Allen H.C., *Great Britain and The United States. A History of Anglo – American Relations (1783 – 1952)*, Hamden (Archon Books) 1969

Arciniegas G., *Burzliwe dzieje Morza Karaibskiego*, tł. K. Zawonowski, K. Zawonowska, Warszawa 1968

Bazyłow L., *Historia powszechna 1789 – 1918*, Warszawa 1986

Beach E. L., *The United States Navy 200 Years*, New York 1986

Beard J., *Toussaint L'Ouverture: A Biography and Autobiography*, Cosimo 2007 (reprint)

Berton P., *Flames Across the Border 1813 – 1814*, Toronto 1981

Bourne K., *Britain and the Balance of Power in North America 1815 – 1908*, Longmans 1967

Bickford Hooper E., *United States Naval Power In a Changing World*, New York – Westport – London 1988

Brooks N., *Henry Knox: A Soldier of the Revolution, Major-General in the Continental Army and Washington's Chief of Artillery*, New York 2007.

Brunsmann D., *The Evil Necessity. British Naval Impressment in the Eighteenth – Century Atlantic World*, University of Virginia Press 2013

Caffrey K., *The Twilight's Last Gleaming. Britain vs. America 1812 – 1815*, New York 1977

Canney D. L., *U.S. Coast Guard and Revenue Cutters 1790 – 1935*, Naval Institute Press 1995

Carse R., *The Seafarers. A History of Maritime America 1620 – 1820*, New York – Evanston – London 1964

Channing E., *A History of the United States*, vol. IV, New York 1917 (reprint 1993)

Clarfield G. H., *Timothy Pickering and the American Republic*, University of Pittsburgh Press 1980

Clark G.B., *Battle History of the United States Marine Corps, 1775 – 1945*, McFarland 2011

Colledge J.J., Warlow B., *Ships of the Royal Navy. The Complete Record of All Fighting Ships of the Royal Navy from 15th Century to the Present*, Philadelphia – Newbury 2010

Coleman T., *The Nelson Touch. The Life and Legend of Horatio Nelson*, Oxford 2002

Coletta P. E., *The American Naval Heritage*, New York – London 1987.

Connell R.W., Mack W.P., *Naval Ceremonies, Customs and Traditions*, Annapolis 2004

Cruikshank E.A., *The Employment of Indians In The War of 1812*, Washington 2013 (Kindle edition)

Curaçao In the Age of Revolutions 1795 – 1800, Ed. Klooster W., Oostindie G., Leiden 2011

DeConde A., *A History of American Foreign Policy*, New York 1971

DeConde A., *The Quasi War. Policy, Diplomacy of the undeclared war with France 1797 – 1801*, New York 1966

De Kay J.T., *A Rage of Glory. The Life of Commodore Stephen Decatur, USN*, New York – London – Toronto – Sydney – Singapore 2004.

Dickon Ch., *The Enduring Journey of the USS Chesapeake. Navigating the Common History of Three Nations*, Charleston – London 2008

Dixon C. W., *The Colonial Administration of Sir Thomas Maitland*, London 1939

Dunan M., *La France Les Etats-Unis et la guerre de course (1797 – 1815)*, Paris 1961

- Eckert E.K., *The Navy Department in War of 1812*, Gainesville 1973
- Elkins S., McKittrick E., *The Age of Federalism. The Early American Republic 1788 – 1800*, Oxford 1995
- Fowler Jr W. M., *Jack Tars and Commodores. The American Navy, 1783-1815*, Boston 1984
- Gascoigne J., *Podróże Kapitana Cooka. Tajemnice południowego Pacyfiku*, tł. D. Juraszek, Warszawa 2011
- Girard Ph. R., *The Slaves who Defeated Napoleon*, Tuscaloosa 2011
- Hagan K. J., *In Peace and War. Interpretations of American Naval History 1775 – 1798*, Westport – London 1984.
- Hagan K. I., *This People's Navy. The Making of American Sea Power*, New York – Oxford – Singapor – Sidney 1992
- Hannon B., *Three American Commodores*, New York
- Hanson P. R., *The A to Z of the French Revolution*, Scarecrow Press 2007
- Hickey D.R., *The War of 1812. A Forgotten Conflict*, Urbana – Chicago 1989
- Hitsman J. Mackay, *The Incredible War of 1812*, Toronto 1972
- Historia Hiszpanii*, red. M. Tuñón de Lara, J. Valdeon Baruque, A. Dominguez Ortiz, tł. Sz. Jędrusiak, Kraków 2007
- Hoyt Palmer E., *America's Wars and Military Excursions*, Cambridge (Mass.) 1988.
- Hughes B., *In Pursuit of the Essex. A tale of a Heroism and Hubris In the War of 1812*, Barnsley 2016
- Isaac Hull and American Frigate „Constitution” Letter Accompanying Picture Presented to The Bostonian Society by Benjamin F. Stevens February 11, 1890*, Boston 1890
- Jones M. A., *Historia USA*, Gdańsk 2002
- Kert F.M., *Privateering. Patriots and Profits In the War of 1812*, Baltimore 2015
- Kędzierski J.Z., *Dzieje Anglii 1485 – 1939*, t. I, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1986
- Kitzen, *Tripoli and the United States at War. A history of American Relations with the Barbary States 1785 – 1805*, Jefferson (N.C.) – London 1993
- Kłosowicz R., *Nowy Orlean 1815*, Warszawa 2000
- Kłosowicz R., *Wojna amerykańsko – brytyjska 1812 – 1814*, Kraków 2003
- Kotar S.L., Gessler J.E., *The Steamboat Era. A History of Fulton's Folly on American Rivers, 1807 – 1860*, Jefferson – London 2009
- Lambert A., *The Challenge. America, Britain and the War of 1812*, Faber & Faber 2012
- Langley H.D., *A History of Medicine In the Early U.S. Navy*, Baltimore – London 1995

Langley H. D., *Social Reform In the United States Navy 1798 – 1862*, Chcicago – London 1967

Leckie R., *From Sea to Shining Sea. From War of 1812 to the Mexican War, the Saga of America's Expansion*, New York 1993

Libiszowska Z., *Tomasz Jefferson*, Wrocław – Warszawa – Kraków – Łódź 1984

A. Lloyd, *The Scorching of Washington. The War of 1812*, Washington – New York 1974

Long D. F., „*Mad Jack*” *The Biography of Captain John Percival, USN, 1779 – 1862*, Westport – London 1993

Love Jr. R.W., *History od the U.S. Navy 1775 – 1941*, Stackpole Books 1992

Mahan A.T., *Sea Power In Its Relations to the War of 1812*, vol. I, New York 1968

Mahan A.T., *Sea Power in its relations to the War of 1812*, vol. II, New York 1968

Mahan A. T., *The Major Operations of the Navies in the War of American Independance*, BoD 2013.

Mahon J.K., *The War of 1812*, Gainesville 1972

Mahan A.T., G.F. Hoar, Ch. F. Adams, *January Meeting, 1904. The Frigate Constitution; Queen Victoria and Our Civil War; Memoir of Horace Gray* [w:] *Proceedings of the Massachusetts Historical Society, Second Series*, vol. 18, Boston 1904, s. 118 – 187, <http://www.jstor.org/page/info/about/policies/terms.jsp>

Malone D., *Jefferson and His Time*, vol. V (Jefferson the Presiedent Second term 1805 – 1809), Boston 1974

Martin T. G., *A Most Fortunate Ship. A Narrative History of “Old Ironsides”*, Chester 1980.

Mr.Madison's War. Politics, Diplomacy and Warfare in the Early Republic 1783 – 1830, Princeton 1983

McCranie K. D., *Utmost Gallantry. The U.S. and Royal Navies at Sea in the war 1812*, Annapolis 2011

Miller N., *W służbie amerykańskiego wywiadu*, tł. E. Kaźmierczak – Maciejewska, Warszawa 2002

Muller Ch. G., *The Darkest Day:1814. The Washington – Baltimore Campaign*, Philadelphia – New York 1963

Northcote Parkinson C., *Trade In Eastern Seas 1793 – 1813*, Routledge 2013

Norton L.A., *Joshua Barney: Hero of the Revolution and 1812*, Annapolis 2000

O'Connor R. G., *Origins of the American Navy. Sea Power of the Colonies and New nation*, New York – London 1993.

Osen J. L., *Royalist Political Thought During the Franch Revolution*, Greenwood 1995

Quick S., *Lion in the Bay: The British Invasion of the Chesapeake, 1813 – 14*, Annapolis 2015

Paine R.D., *The Fight For A Free Sea. A Chronicle of War of 1812*, Toronto – New York 1920

Palmer D. R., 1794. *America. It's Army and the Birth of the Nation*, Presidio 1994.

Palmer M. A., *Stoddert's War. Naval Operations during Quasi War with France 1798 – 1801*, South Carolina Univeristy Press 1987.

Pastusiak L., *Prezydenci*, t.1, Warszawa 1989.

Paterson Th., Clifford J. G. i in., *American Foreign Relations: A History*, vol. I (to 1920), Boston 2009

Perroy E., *Historia Francji. Od 1774*, Warszawa 1969

Perton D.M., *The Diplomatic Career of Joel Roberts Poinsett*, Washington 1934

Petrie D., *The Prize Game: lawful looting on the high seas in the days of fighting sail*, Annapolis 1999

Reimann L.C., *Famous Americal Duels with Some Account of the Causes That Led to Them*, Cleveland 2017

Remini R. V., *The Battle of Andrew Jackson and America 'a New Orleans*, New York 1999

Roberts A., *Napoleon i Wellington. Długi pojedynek*, tł. M. Fafiński, Zakrzewo 2011

Robotti F. D., Vescovi J., *The USS Essex and the Birth of the American Navy*, Holbrook 1999

Robson Hay Th., Werner M. R., *The admirable trumpeter: a biography of General James Wilkinson*, New York 1941

Rodger N. A. M., *Articles of War: The Statutes Which Governed Our Fighting Navies 1661 – 1749 and 1866*, London 1982

Roosevelt Th., *The Naval War of 1812*, New York 1882.

Rosenberg M., *The Building of Perry's Fleet on Lake Erie, 1812 – 1813*, Harrisburg 1950

Ross Dancy J., *The Myth of the Press Gang: Volunteers, Impressment and the Naval Manpower Problem in the Late Eighteenth Century*, Woodbridge – New York 2015

Rybka W.P., *The Lake Erie Campaign of 1813: I Shall Fight Them This Day (Appendix II)*, Charleston 2012

Schneller R. J., *Farragut: America's First Admiral*, University of Nebraska Press 2002

Sea Power. Naval History, ed. E. B. Potter, Ch. W. Nimitz, New York 1960

Shaw S. J., *Studies In Ottoman and Turkish History: life with the Ottomans*, Istambul 1962,

Sprout H., Sprout M., *The Rise of American Naval Power 1776 – 1918*, Princeton 1946

Stinchcombe W., *The XYZ Affair*, Westport – London 1980

Temin P., Barras. *Chef d'Etat oublie, ou, Le proces du vicomte a l'ail contre l'hisotire*, Paris 1992

The Controversy over Neutral Rights Between the United States and France 1797 – 1800, ed. Brown Scott J., New York 1917

Toll I. W., *Six Frigates. The Epic History of the U.S. Navy*, New York – London 2008

Walker F. W., *Ships and Shipbuilders: Pioneers of Desing and Construction*, Seaforth Publishing 2010

Whipple A.B.C., *To The Shores of Tripoli. The Birth of the U.S. Navy and Marines*, New York 1991

Wieczorkiewicz P.P., *Historia wojen morskich*, t. I – wiek żagla, Londyn 1995,

Williams H., *The United States Navy*, New York 1911

Winthrop W., *Military Laws and Precedens*, t.2, Beard Books 2000.

Zimmerman J. F., *Impressment of American Seamen*, Columbia University 1925 (repint 1971)

Encyklopedie i słowniki:

Dictionary of American Naval Fighting Ships, red. Mooney J.L., t II, Washington 197

Dictionary of American Naval Fighting Ships, red. Mooney J.L., t VII, Washington 1981

Mała Encyklopedia Wojskowa, ed. Urbanowicz J., t. III, Warszawa 1971

Słownik morski angielsko – polski, red. Sz. Milewski, Gdańsk 1981

Artykuły:

Cope J.M. s, *The Perry family: a Newport Naval dynasty of the Early Republic*, „Newport History”, nr 66, s. 48 – 77

Daszyńska J.A., „*Afera XYZ*” jako polityczny dylemat prezydenta Johna Adamsa w świetle relacji Johna Marshalla, „*Acta Universitatis Lodziensis*”, Folia historica 70, 2001, s. 43–59

Strony internetowe:

Josiah Fox. *Gentleman, Quasker, Shipbuilder* – referat wygłoszony na sesji Cumberland County Historical Society I Hamilton Library Association at Carlisle, 15 marca 1963, <https://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwi1lNvFgLbJAhUDvHIKHYGACcQFgg1MAc&url=https%3A%2F%2Fjournals.psu.edu%2Fpmhb%2Farticle%2Fdownload%2F41964%2F41685&usg=AFQjCNFXCgx07hMfysObvVDV3JALmKxdoQ&bvm=bv.108194040,d.bGQ> (03.02.2015)

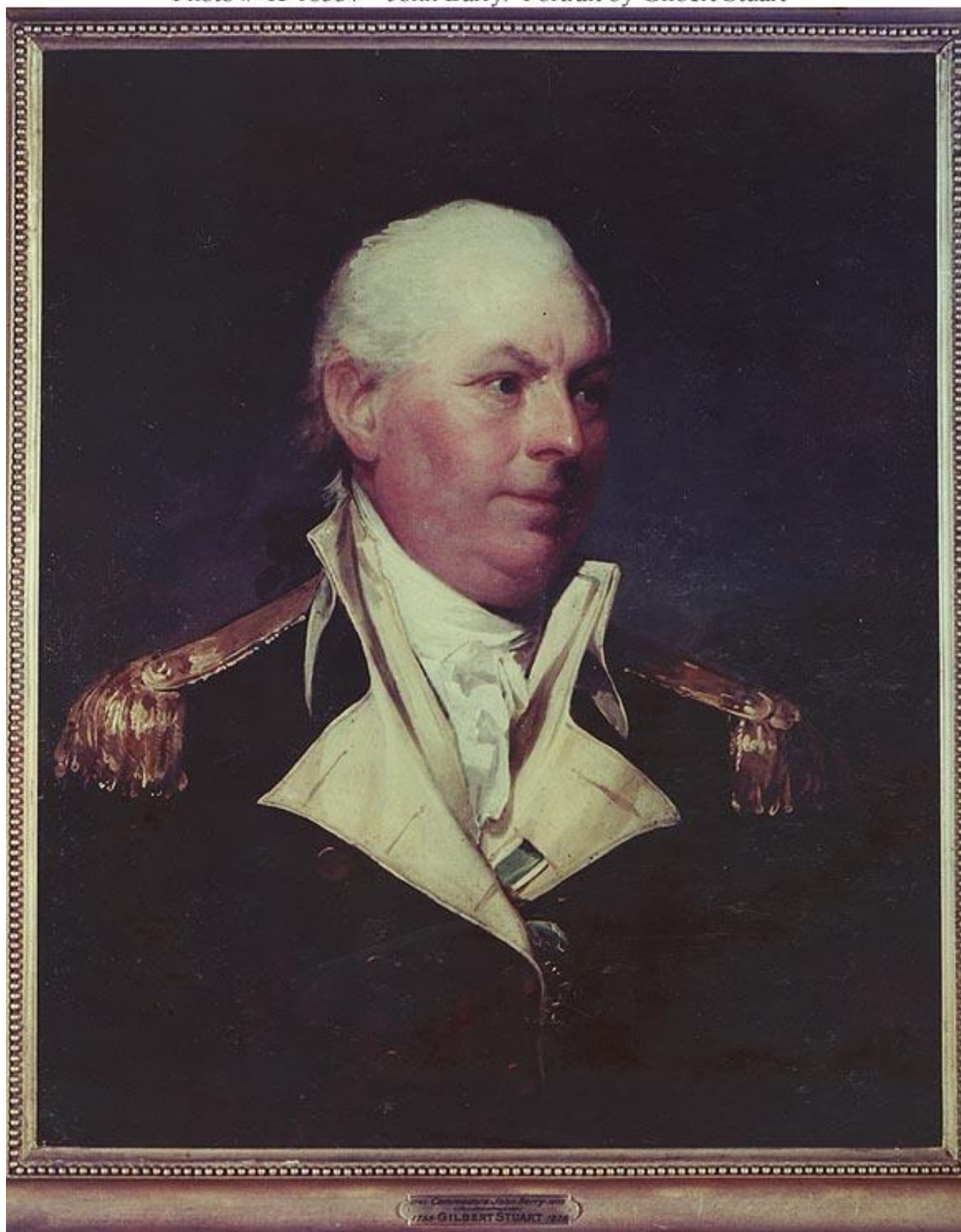
<http://www.hazegray.org/danfs/line/sotl.htm> (03.02.2015).
<http://www.hazegray.org/danfs/frigates/constell.htm>
<http://bioguide.congress.gov/scripts/biodisplay.pl?index=c000009> (15.02.2015).
<http://www.merriam-webster.com/dictionary/navy%20agent> (20.02.2015).
<https://www.translatorscafe.com/unit-converter/pl/length/26-1/>
<https://www.tawernaskipperow.pl/czytelnia/slownik/kil-grzbiet-na-brzuchu/5036>(19.05.2016).
<http://www.geni.com/people/Commodore-John-Loring/6000000001980651227> (01.03.2015).
<http://www.frenchempire.net/biographies/desfourneaux/>
<https://landlinephone.wordpress.com/2013/12/15/hals-zeglarstwo/> (15.05.2015).
<http://bioguide.congress.gov/scripts/biodisplay.pl?index=N000098> (05.06.2015).
<http://militaryhistory.about.com/od/shippfiles/p/War-Of-1812-Uss-Chesapeake.htm> (14.05.2015)
[.https://books.google.pl/books?id=7GtZAAAAYAAJ&pg=PA34&lpg=PA34&dq=memory+james+jarvis+congressional+resolution&source=bl&ots=gbt3pJ08vf&sig=69j204OWHE3njk33YNtnNSVW7ug&hl=pl&sa=X&ved=0ahUKEwi32cPgg7nJAhXI73IKHYOuAZIQ6AEIGzAA#v=onepage&q=memory%20james%20jarvis%20congressional%20resolution&f=false](https://books.google.pl/books?id=7GtZAAAAYAAJ&pg=PA34&lpg=PA34&dq=memory+james+jarvis+congressional+resolution&source=bl&ots=gbt3pJ08vf&sig=69j204OWHE3njk33YNtnNSVW7ug&hl=pl&sa=X&ved=0ahUKEwi32cPgg7nJAhXI73IKHYOuAZIQ6AEIGzAA#v=onepage&q=memory%20james%20jarvis%20congressional%20resolution&f=false)
(26.05. 2015)
Act prohibiting slave trade, zob. szerzej: http://abolition.nypl.org/print/us_constitution/
(29.05. 2015)
<http://www.public.navy.mil/surflant/lpd21/Pages/default.aspx> (01.06.2015).
<http://dc.gov/page/history-and-tourism> (05.06.2015).
http://avalon.law.yale.edu/19th_century/fr1800.asp
http://avalon.law.yale.edu/19th_century/fr1800.asp
<https://www.measuringworth.com/uscompare/relativevalue.php>
<http://www.zgora.pl/ZHP/zhp/slownik.htm> (15.05.2017).
<http://bioguide.congress.gov/scripts/biodisplay.pl?index=B000224> (dostęp: 24.07.2017)
<https://www.usna.edu/100Objects/Objects/object-11.php> (22.10.2017).

ANEKS

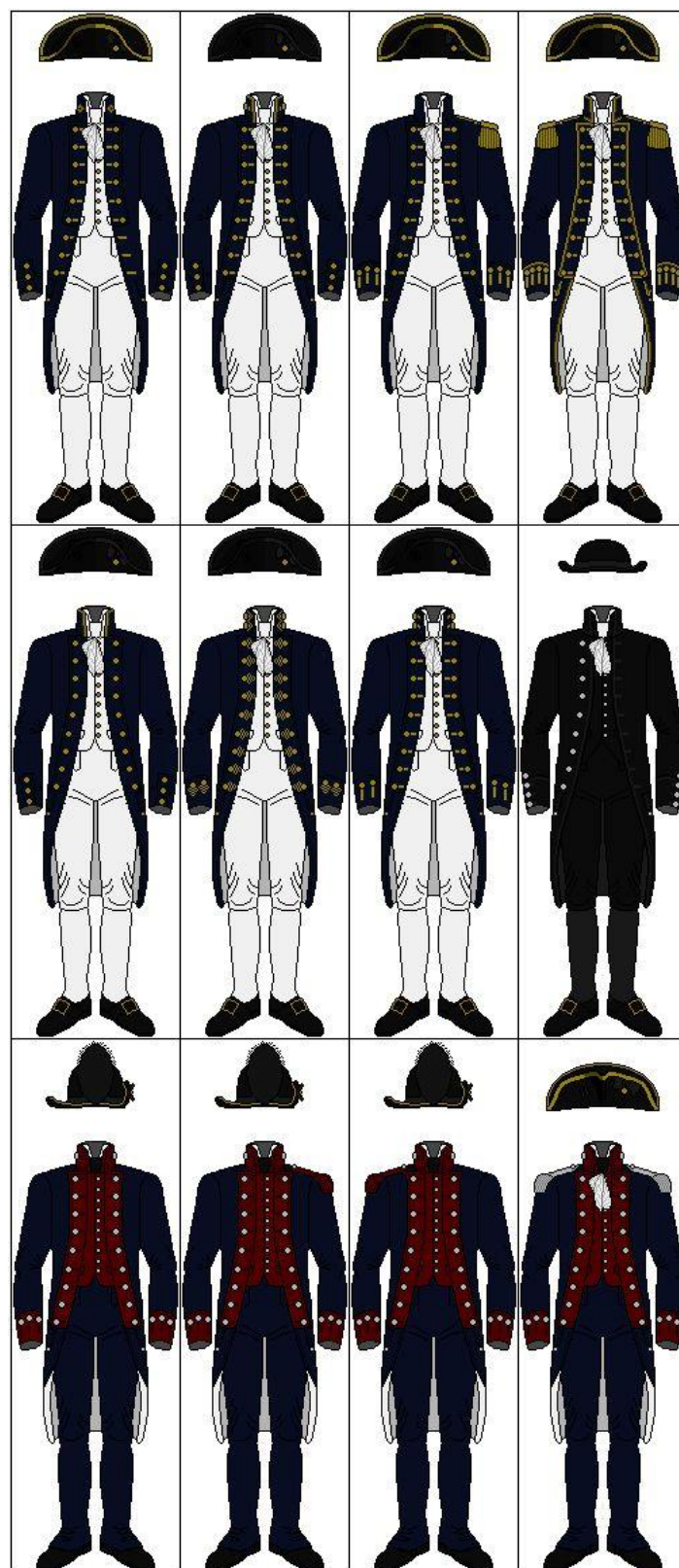
Nazwa Stanu	Ilość głosów „za” przyjęciem Naval Act w pierwszym głosowaniu	Ilość głosów „przeciw” przyjęciu Naval Act w pierwszym głosowaniu	Ilość głosów „za” przyjęciem Naval Act w drugim głosowaniu	Ilość głosów „za” przyjęciem Naval Act w drugim głosowaniu
New Hampshire	0	3 (1 wstrz..)	2	1 (1 wstrz.)
Massachusetts	11	2 (1 wstrz.)	14	0
Rhode Island	2	0	2	0
Connecticut	5	0	7	0
New York	6	2 (2wstrz.)	7	3
Pennsylvania	5	4 (4wstrz.)	4	5 (4wstrz.)
New Jersey	4	0 (1wstrz.)	3	0 (2 wstrz.)
Delaware	1	0	0	1
Maryland	5	1 (2wstrz)	5	1 (2wstrz)
Virginia	2	12 (3 wstrz.)	4	14 (1 wstrz.)
North Carolina	2	2 (2 wstrz.)	0	9
South Carolina	2	2 (2 wstrz)	2	1 (3wstrz)
Georgia	0	2	0	2
Vermont	0	1 (1 wstrz)	0	2
Kentucky	0	1 (1wstrz)	0	1 (1wstrz)

Tabela 1 -Opracowanie własne na podstawie: H. and M. Sprout, *The Rise of American Naval Power 1776 – 1918*, Princeton 1946, s. 30 – 31.

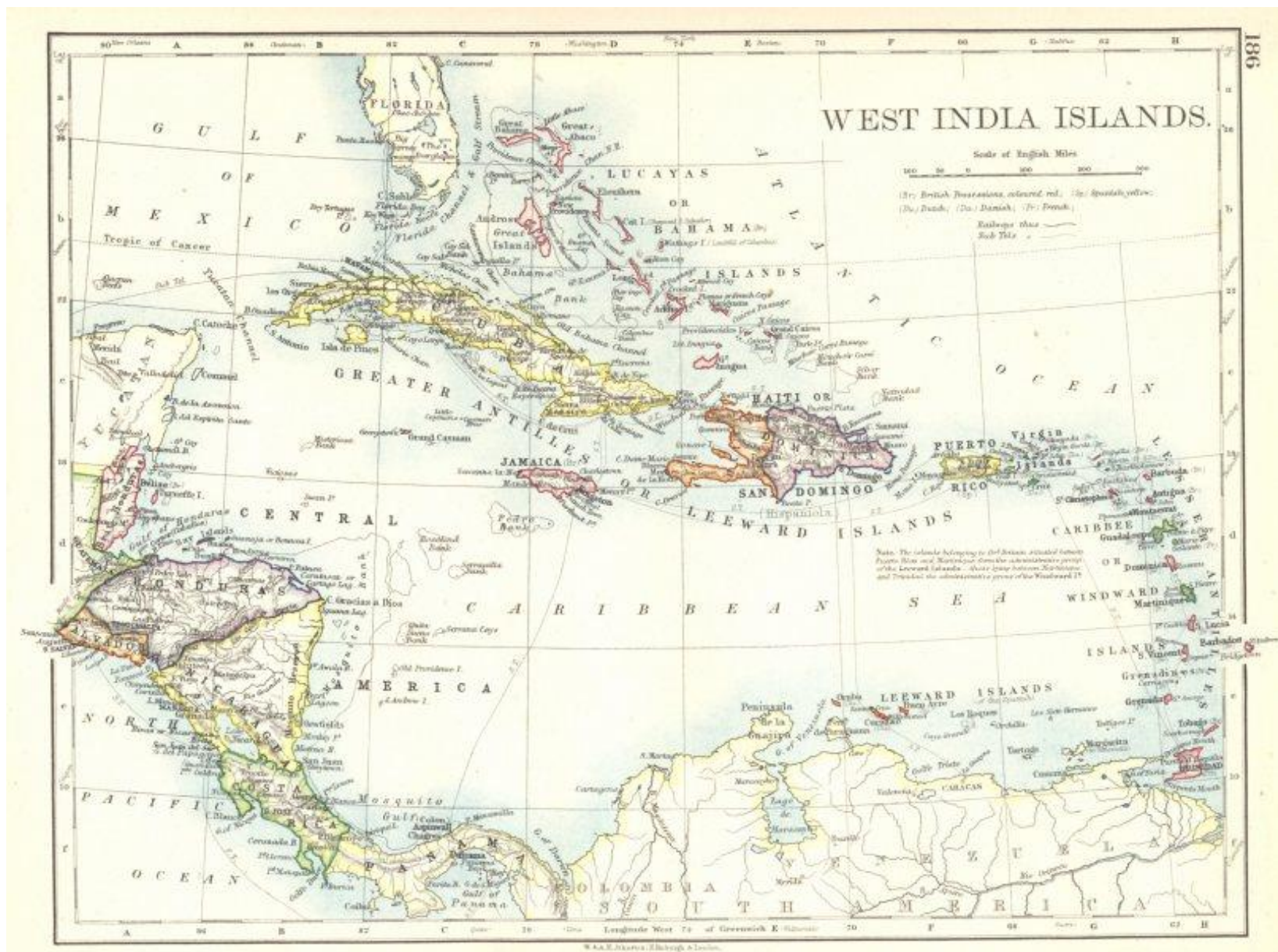
Photo # K-18537 John Barry. Portrait by Gilbert Stuart

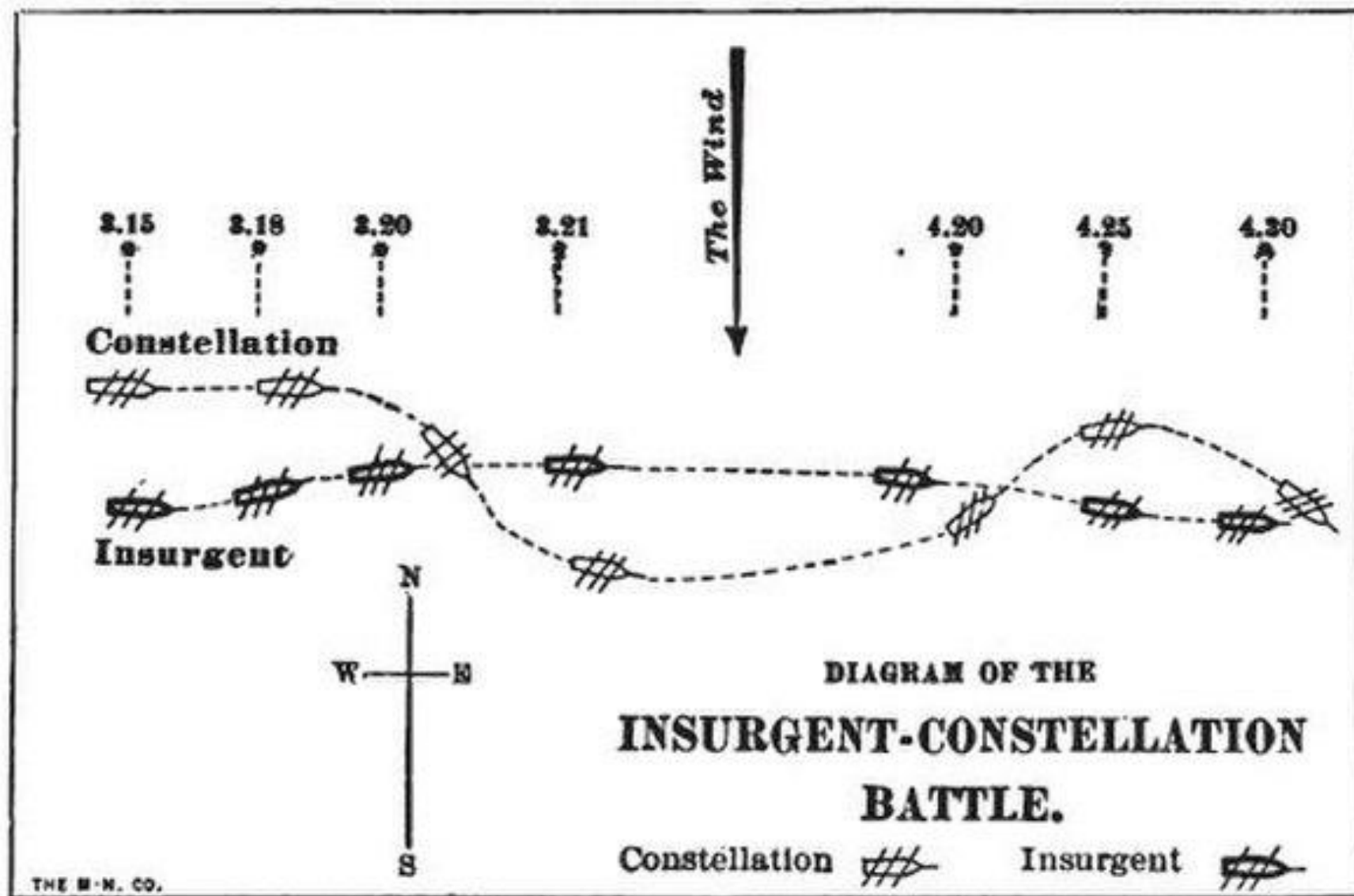
Rysunek 1 - Portret komodora Johna Barry'ego, źródło: <http://usnhistory.navylive.dodlive.mil/files/2015/09/K-185371.jpeg>

Rysunek 2 - Mundury U.S. Navy w okresie 1800 - 1808, źródło:
<https://pl.pinterest.com/pin/546202261029463902/?lp=true>

Mapa 1 - Rejon Indii Zachodnich, źródło: <http://www.antiquemapsandprints.com/caribbean-west-indies--central-america-west-india-islands1897-map-157617-p.asp>

Rysunek 3 – Plan bitwy USS Constellation z L'Insurgente, źródło: https://wikivisually.com/wiki/USS_Constellation_vs_L'Insurgente

Mapa 2 – Mapa rejonu wyspy Kuba, źródło: <https://blogs.umass.edu/gsgs/2010/04/27/grants-for-cuban-historical-studies/>

Rysunek 4 – Ilustracja przedstawiająca ekspedycję do Puerto Plata nieznanego autora, źródło: <https://www.archives.gov/>

Rysunek 5 – Wyobrażenie bitwy USS Constellation z La Vengeance wygrawerowane na medalu podarowanym dla jego uczczenia kapitanowi Thomasowi Truxtunowi przez Kongres, źródło: https://wikivisually.com/wiki/USS_Constellation_vs_La_Vengeance

Photo # NH 76555 USS Boston capturing the French frigate le Berceau, 12 Oct. 1800

The Boston capturing the Berceau.

Rysunek 6 – Zajęcie La Berceau przez USS Boston, autor: Julian Oliver Davidson, źródło: <https://www.history.navy.mil/>

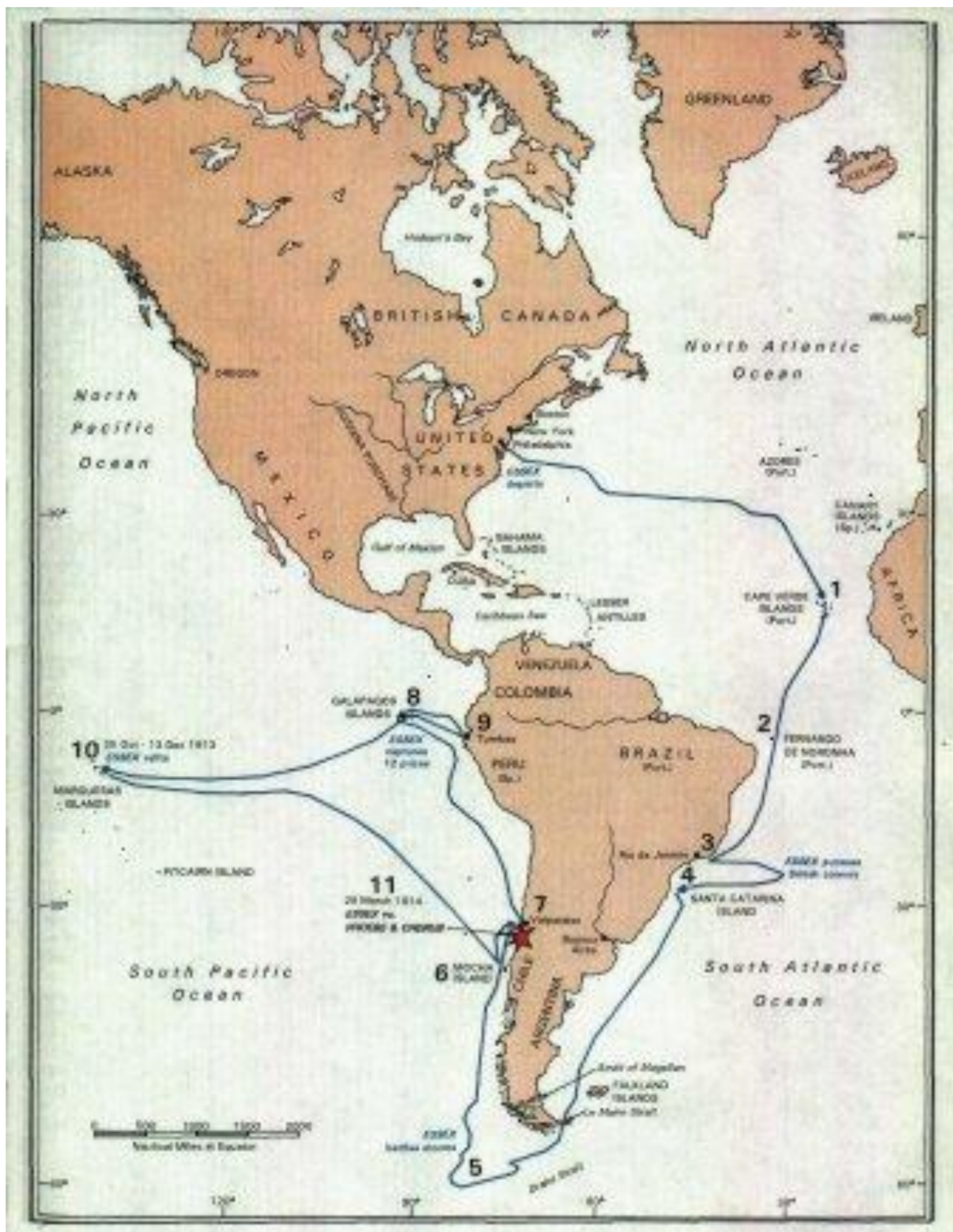
Rysunek 7 – Wyobrażenie starcia USS President z HMS Belvidera, źródło: <https://www.rmg.co.uk/national-maritime-museum>

Mapa 3 – Wybrzeże Stanów Zjednoczonych w okresie wojny 1812 roku, źródło: <https://pl.pinterest.com/pin/212584044886259684/>

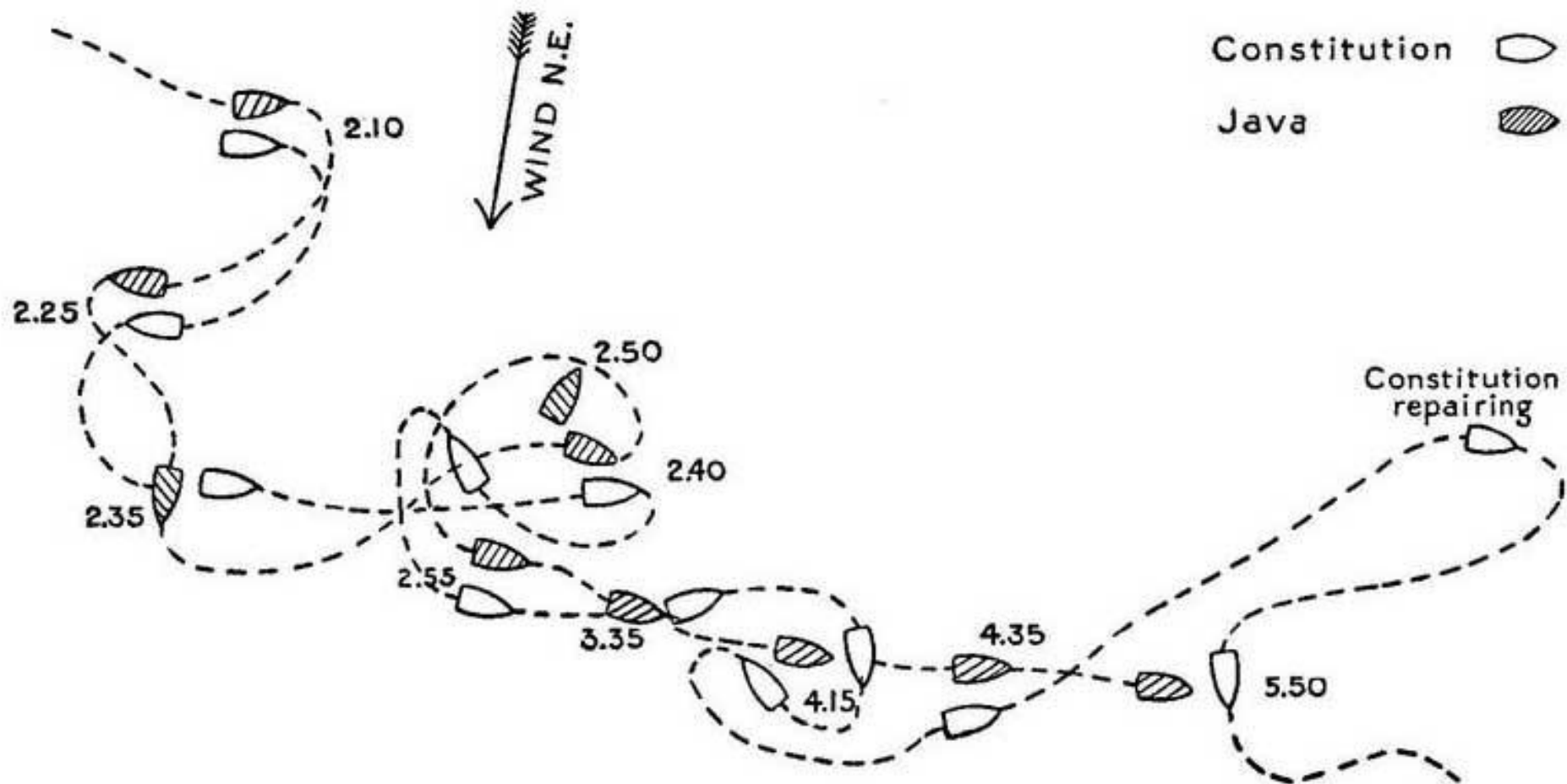

Rysunek 8 – Wyobrażenie stracia USS Constitution z HMS Guerriere, źródło: <https://pl.pinterest.com/pin/183803228526343743/>

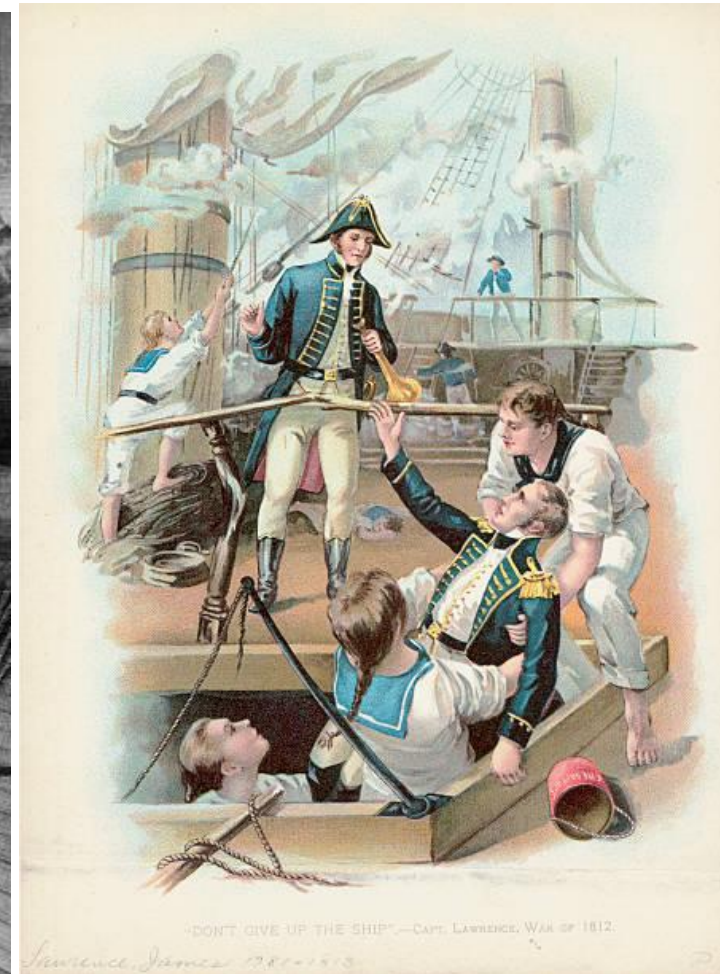
Rysunek 10 – Ilustracja przedstawiająca wyobrażenie starcia USS Constitution z HMS Java, źródło: <https://www.pinterest.com/pin/488077678343893065/>

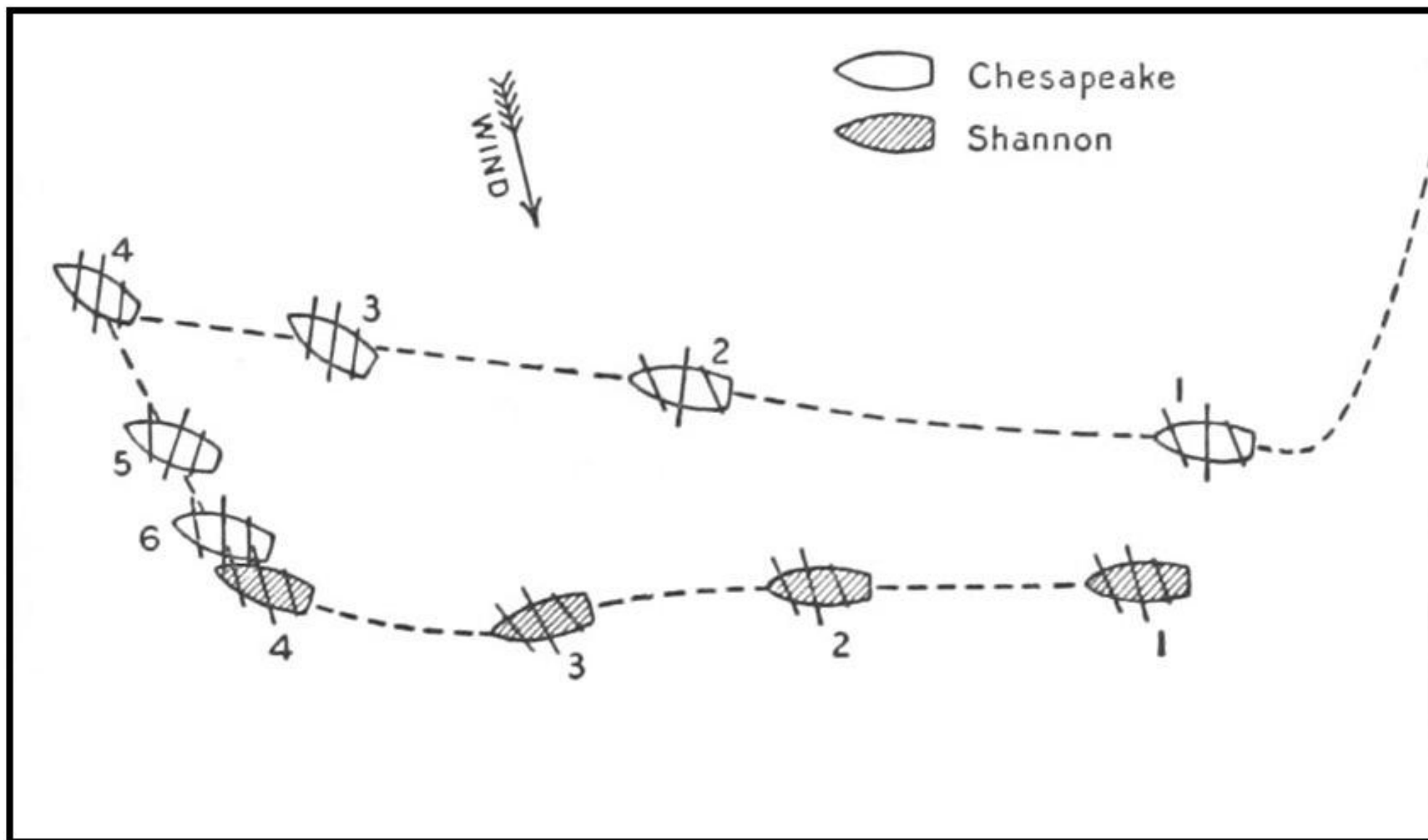
Rysunek 11 – Plan sytuacyjny przedstawiający przebieg starcia USS Constitution z HMS Java, źródło: <http://www.historycentral.com/1812/Java.html>

Rysunek 12 – Jeden z licznych obrazów prezentujących wyobrażenie starcia USS Chesapeake z HMS Shannon, źródło: <http://www.penobscotmarinemuseum.org/pbho-1/collection/hms-shannon-captures-uss-chesapeake-june-1-1813>

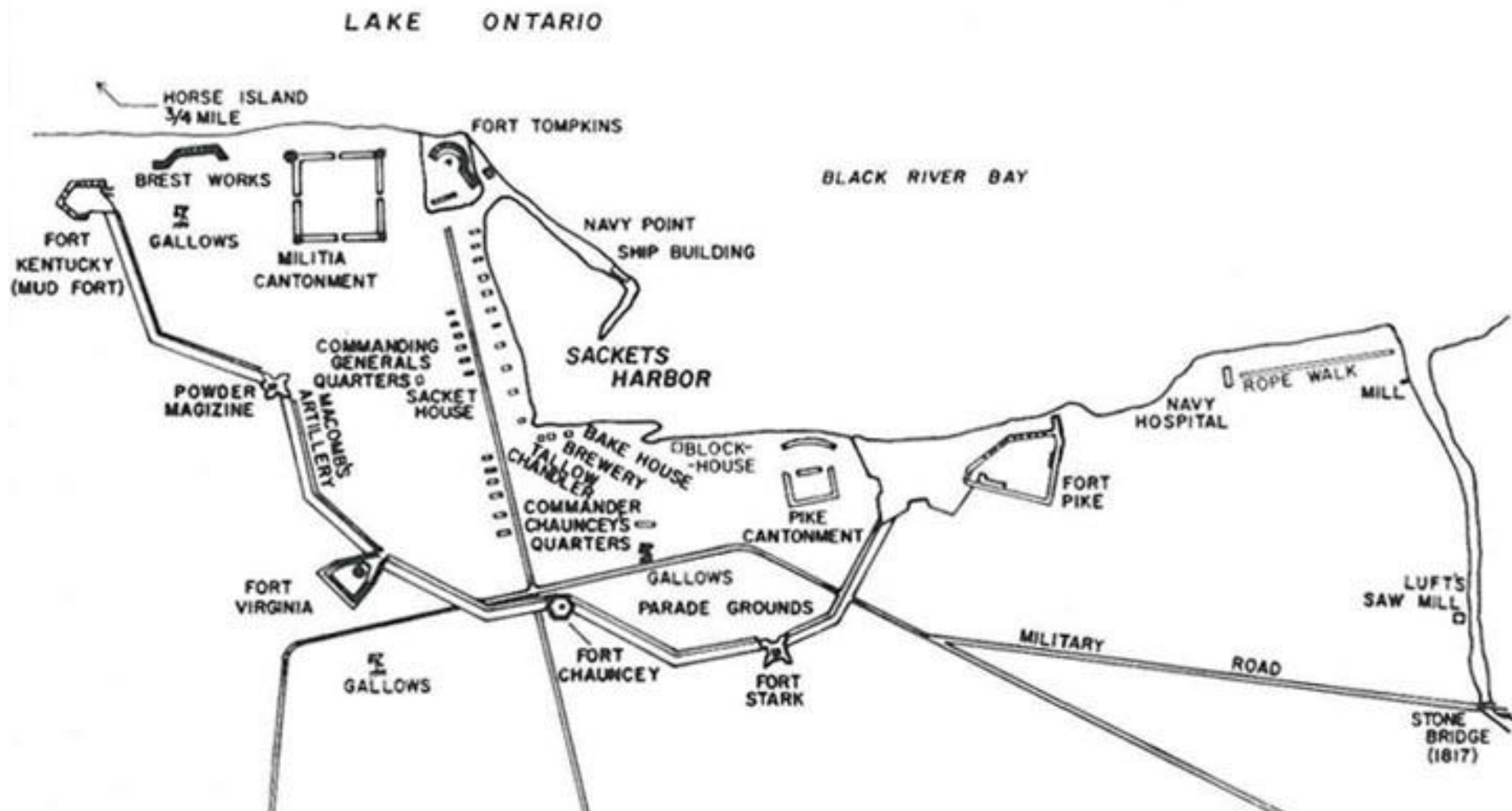
Rysunek 13 – Dwa wyobrażenia ostatnich chwil życia kapitana Jamesa Lawrence’a dowódcy USS Chesapeake, źródło: <https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/color-engraving-depicting-american-naval-officer-james-lawrence-at-picture-id500533873> oraz <http://ushistoryimages.com/james-lawrence.shtm>

Rysunek 14 – Diagram obrazujący przebieg bitwy pomiędzy HMS Shannon i USS Chesapeake, źródło: <https://jupiter.ai/books/RP8Q/#imagep138>

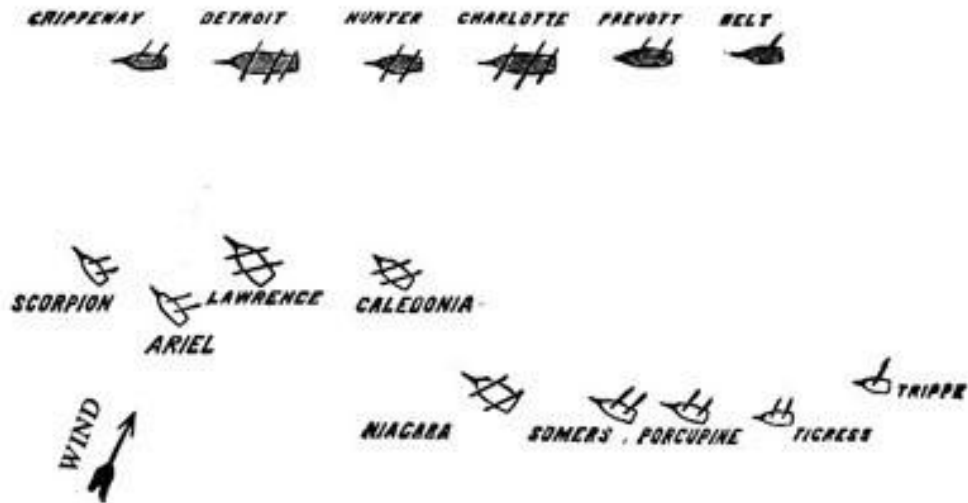

Mapa 5 – Mapa obszaru Wielkich Jezior z oznaczeniem głównych teatrów wojny 1812 roku, źródło: <https://www.rmc-cmr.ca/en/college-commandants-office/strategic-importance>

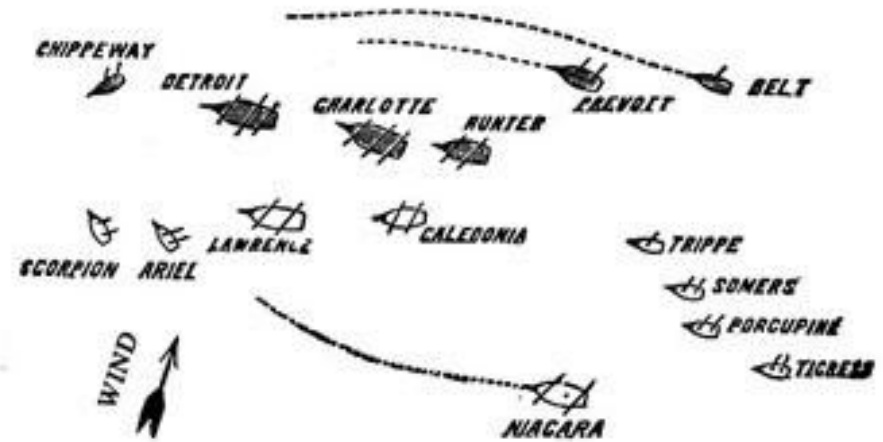

Rysunek 15 – Plan umocnień i sytuacja taktyczna Sacketts Harbour na Jeziorze Ontario w okresie wojny 1812 roku, źródło: https://www.northamericanforts.com/East/New_York/Sackets_Harbor/Sackets_Harbor.html

12 Noon

2 P. M.

Source. Roosevelt, p. 270.

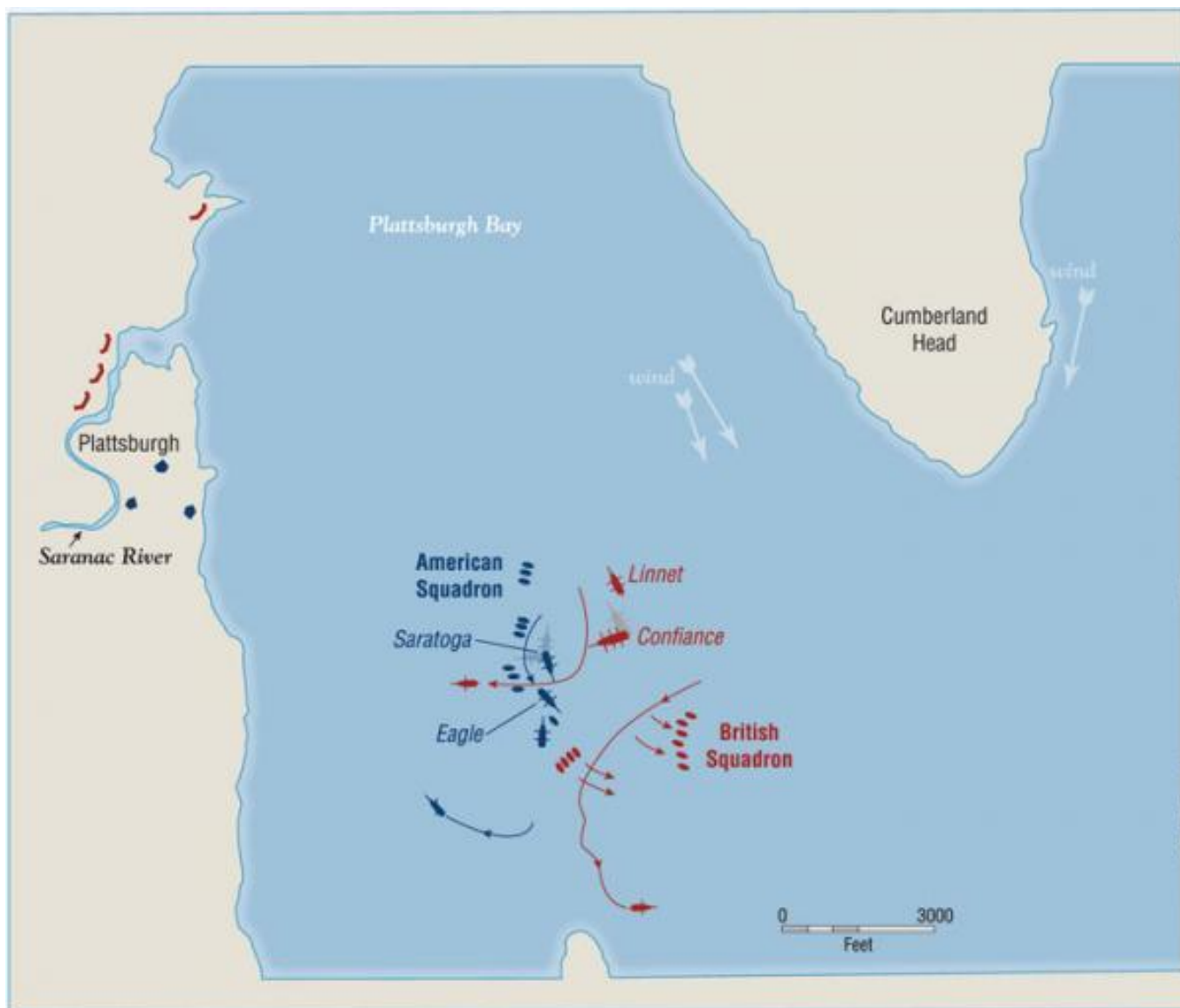
Rysunek 16 – Zmiana sytuacji taktycznej podczas bitwy na Jeziorze Erie między godziną 12.00 a godziną 14.00, źródło: <https://www.history.navy.mil/research/library/online-reading-room/title-list-alphabetically/b/battle-of-lake-erie-building-the-fleet-in-the-wilderness.html>

Rysunek 17 – Jeden z najczęściej reprodukowanych obrazów wyobrażających bitwę na Jeziorze Erie, przedstawiający moment bitwy, w którym kapitan Oliver Hazard Perry opuścił USS Lawrence i przeniósł się wraz ze swym szczególnym proporcem na USS Niagara, źródło: <http://www.inlandseas.org/event/speakers-bureau-sandusky-public-library/>

Rysunek 18 – Słynny proporzec kapitana Olivera Hazard Perry'ego z bitwy z Jeziorze Erie, z wyhaftowanymi rzekomymi ostatnimi słowami Jamesa Lawrenca wypowiedzianymi w czasie stracie USS Chesapeake z HMS Shannon, źródło: <https://www.usna.edu/100Objects/Objects/object-11.php>

Mapa 6 – Rozmieszczenie sił amerykańskich w czasie bitwy na Jeziorze Champlain, źródło: <https://www.usni.org/magazines/navalhistory/2013-09/more-important-perrys-victory>

Rysunek 19 – jedno z wyobrażeń bitwy na Jeziorze Champlain, źródło: <http://video.mountainlake.org/video/2365317980/>

Spis ilustracji:

Rysunek 1 - Portret komodora Johna Barry'ego, źródło: http://usnhistory.navylive.dodlive.mil/files/2015/09/K-185371.jpeg	22
Rysunek 2 - Mundury U.S. Navy w okresie 1800 - 1808, źródło: https://pl.pinterest.com/pin/546202261029463902/?lp=true	23
Rysunek 3 – Plan bitwy USS Constellation z L'Insurgente, źródło: https://wikivisually.com/wiki/USS_Constellation_vs_L'Insurgente	25
Rysunek 4 – Ilustracja przedstawiająca ekspedycję do Puerto Plata nieznanego autora, źródło: https://www.archives.gov/	27
Rysunek 5 – Wyobrażenie bitwy USS Constellation z La Vengeance wygrawerowane na medalu podarowanym dla jego uczczenia kapitanowi Thomasowi Truxtunowi przez Kongres, źródło: https://wikivisually.com/wiki/USS_Constellation_vs_La_Vengeance	28
Rysunek 6 – Zajęciu La Berceau przez USS Boston, autor: Julian Oliver Davidson, źródło: https://www.history.navy.mil/	29
Rysunek 7 – Wyobrażenie starcia USS President z HMS Belvidera, źródło: https://www.rmg.co.uk/national-maritime-museum	30
Rysunek 8 – Wyobrażenie stracia USS Constitution z HMS Guerriere, źródło: https://pl.pinterest.com/pin/183803228526343743/	32
Rysunek 9 – Wyobrażenie bitwy pod Valparaiso, źródło: https://pl.pinterest.com/pin/359443613991698108/?lp=true	34
Rysunek 10 – Ilustracja przedstawiająca wyobrażenie starcia USS Constitution z HMS Java, źródło: https://www.pinterest.com/pin/488077678343893065/	35
Rysunek 11 – Plan sytuacyjny przedstawiający przebieg starcia USS Constitution z HMS Java, źródło: http://www.historycentral.com/1812/Java.html	36
Rysunek 12 – Jeden z licznych obrazów prezentujących wyobrażenie starcia USS Chesapeake z HMS Shannon, źródło: http://www.penobscotmarinemuseum.org/pbho-1/collection/hms-shannon-captures- uss-chesapeake-june-1-1813	37
Rysunek 13 – Dwa wyobrażenia ostatnich chwil życia kapitana Jamesa Lawrence'a dowódcy USS Chesapeake, źródło: https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/color-engraving-depicting- american-naval-officer-james-news-photo/500533873#/color-engraving-depicting-american-naval-officer- james-lawrence-at-picture-id500533873 oraz http://ushistoryimages.com/james-lawrence.shtm	38
Rysunek 14 – Diagram obrazujący przebieg bitwy pomiędzy HMS Shannon i USS Chesapeake, źródło: https://jupiter.ai/books/RP8Q/#imagep138	39
Rysunek 15 – Plan umocnień i sytuacja taktyczna Sacketts Harbour na Jeziorze Ontario w okresie wojny 1812 roku, źródło: https://www.northamericanforts.com/East/New_York/Sackets_Harbor/Sackets_Harbor.html	41
Rysunek 16 – Zmiana sytuacji taktycznej podczas bitwy na Jeziorze Erie między godziną 12.00 a godziną 14.00, źródło: https://www.history.navy.mil/research/library/online-reading-room/title-list- alphabetically/b/battle-of-lake-erie-building-the-fleet-in-the-wilderness.html	42
Rysunek 17 – Jeden z najczęściej reprodukowanych obrazów wyobrażających bitwę na Jeziorze Erie, przedstawiający moment bitwy, w którym kapitan Oliver Hazard Perry opuścił USS Lawrence i przeniósł się wraz ze swym szczególnym proporcem na USS Niagara, źródło: http://www.inlandseas.org/event/speakers-bureau-sandusky-public-library/	43

Rysunek 18 – Słynny proporzec kapitana Olivera Hazard Perry’ego z bitwy z Jeziorze Erie, z wyhaftowanymi rzekomymi ostatnimi słowami Jamesa Lawrenca wypowiedzianymi w czasie stracie USS Chesapeake z HMS Shannon, źródło: https://www.usna.edu/100Objects/Objects/object-11.php	44
Rysunek 19 – jedno z wyobrażeń bitwy na Jeziorze Champlain, źródło: http://video.mountainlake.org/video/2365317980/	46

Spis map

Mapa 1 - Rejon Indii Zachodnich, źródło: http://www.antiquemapsandprints.com/caribbean-west-indies--central-america-west-india-islands1897-map-157617-p.asp	24
Mapa 2 – Mapa rejonu wyspy Kuba, źródło: https://blogs.umass.edu/gsgs/2010/04/27/grants-for-cuban-historical-studies/	26
Mapa 3 – Wybrzeże Stanów Zjednoczonych w okresie wojny 1812 roku, źródło: https://pl.pinterest.com/pin/212584044886259684/	31
Mapa 4 – Trasa rejsu USS Essex z lat 1812 – 1814, źródło: https://www.army.mil/article/98107/war_of_1812_bicentennial_cruise_of_the_uss_essex	33
Mapa 5 – Mapa obszaru Wielkich Jezior z oznaczeniem głównych teatrów wojny 1812 roku, źródło: https://www.rmc-cmr.ca/en/college-commandants-office/strategic-importance	40
Mapa 6 – Rozmieszczenie sił amerykańskich w czasie bitwy na Jeziorze Champlain, źródło: https://www.usni.org/magazines/navalhistory/2013-09/more-important-perrys-victory	45